

להן לערב יחד [משנה ברורה, וראה ברבינו יהונתן].

גמרא:

נחלקו רבן שמעון בן גמליאל וחכמים בענין "לבוד".

דעת רבן שמעון בן גמליאל שגם ביותר משלשה טפחים [ועד משהו פחות מארבעה טפחים] אמרינן לבוד.

אך לפי חכמים אין אומרים "לבוד" אלא בפחות משלשה טפחים.

שנינו כאן סתמא דמתניתין, שחלון פחות מארבעה טפחים לא חשיב "פתח".

והוינן בה: האם לימא תנן הכא סתמא דמתניתין כרבן שמעון בן גמליאל, דאמר: כל פחות מארבעה טפחים כלבוד דמי.

דקא סלקא דעתין שלדעת רבנן, הסוברים ששלשה טפחים יוצאים מתורת לבוד — חשוב חלון שיש בו שלשה טפחים "פתח" [תוספות].

ורחינן: אפילו תימא מתניתין כרבנן, דסברי שבשלשה טפחים לא אמרינן לבוד, אתי שפיר!

כי עד כאן לא פליגי רבנן עליה דרבן שמעון בן גמליאל, אלא לענין שיעור "לבודין".

אבל לענין שיעור פתחא — אפילו רבנן מודו דרק אי איכא חלון שיש ברוחבו ארבעה על ארבעה חשיב פתח. ואי לא — לא חשיב פתח.

עוד שנינו במשנה: חלון שיש בו פחות מארבעה על ארבעה, או למעלה מעשרה, מערבין שנים ואין מערבין אחד:

ותמהינן: הך סיפא למה לי? והא פשיטא היא, כי כבר מרישא שמעת לה.

כיון דאמר ברישא דמתניתין: חלון שבין שתי חצירות שיש בו ארבעה על ארבעה בתוך עשרה, רצו מערבין שנים, ואם רצו מערבין אחד. הרי ממילא, אנא ידענא דפחות מארבעה או למעלה מעשרה לא מערבין כאחד. ואם כן — סיפא למה לי?!

ומשנינן: הא קא משמע לן בהא דקתני סיפא חלון למעלה מעשרה אין מערבין אחד: דטעמיה הוא משום דכוליה חלון הוי למעלה מעשרה, ולכן הוא אינו מועיל.

אבל חלון שמקצתו בתוך עשרה — רצו מערבין שנים, ואם רצו מערבין אחד.

ומרישא לא שמעת לה. כי הא דקתני ברישא "בתוך עשרה" מערבין אחד, איכא לפרושי שכולו נמצא בתוך עשרה.⁽¹⁾

ועתה מבארת הגמרא, כי מה שאמור במשנה שמספיק מקצת של החלון בתוך עשרה כדי

ומאירי.

1. וביארו התוספות כי אגב שחזר התנא על דין חלון למעלה מעשרה, כדי לאשמוענין שדוקא כולו "למעלה מעשרה" לא מהני, הדר ותני נמי

גם כן, ולומר שזה הניח ביום וזה נאכל בלילה. אבל הכא אי אפשר לדון בית דירה בשני דינין, שהוא בית דירה גמור ושיהא גם בית שער. וכן פירש הר"ן, והוסיף: אי אפשר לדון כן משום דמיחזי כחוכא. וראה לשון רש"י, לשון הר"ח